

6. brodski simpozij o alkoholizmu, kockanju i modernim ovisnostima

MULTIDISCIPLINARNI PRISTUP NEOPIJATSKIM OVISNOSTIMA

Slavonski Brod, 22. i 23. studeni, 2018.g.

ORGANIZATORI:

**Katedra za javno zdravstvo, Medicinski fakultet Osijek
Sveučilište Josipa Juraja Strossmayera u Osijeku**

**Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije**

Uz potporu Ministarstva zdravstva

ZBORNİK RADOVA

studeni, 2018.g.

ISSN 2623-6583

VODITELJI TEČAJA:

Doc. prim. dr. sc. Ante Cvitković

Prof. dr. sc. Maja Miškulin

ZNANSTVENI ODBOR:

Doc. prim. dr. sc. Ante Cvitković

Prof. dr. sc. Maja Miškulin

Dr. sc. Ivana Pavić Šimetin

Dr. sc. Ivan Miškulin

Prof.dr.sc.Dunja Degmečić

ORGANIZACIJSKI ODBOR:

Doc. prim. dr. sc. Ante Cvitković

Irena Jurišić, dr. med.

Senka Gabud Gjurčević, dr.med

Tamara Brezičević, dipl.soc.radnica

SADRŽAJ

USMENA IZLAGANJA

- ZBRINJAVANJE NEOPIJATSKIH OVISNOSTI U IZVANBOLNIČKOJ HMP.....7
- STAVOVI STUDENATA VELEUČILIŠTA U BJELOVARU O MARIHUANI.....8
- NOVE PSIHOAKTIVNE TVARI- JESU LI JOŠ UVIJEK OZBILJNA PRIJETNJA?.....9
- SOCIJALNA PODRŠKA, LIČNOST I ALKOHOLIZAM.....10
- OVISNOST O INTERNETU STUDENATA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU.....11
- STARA OVISNOST- NOVE MOGUĆNOSTI LIJEČENJA: DNEVNA BOLNICA ZA OVISNOST O DUHANU PSIHIJATRIJSKE BOLNICE SV. IVAN.....12
- BIHEVIORALNE OVISNOSTI- SLIČNOSTI I RAZLIKE S DRUGIM VRSTAMA OVISNOSTI.....14
- NEŠTO ZA NIŠTA.....15
- ULOGA OBITELJSKOG ODGOJA U PREVENCIJI OVISNOSTI.....16
- KAKO FACEBOOK HRANI EGO?.....17
- PROGRAM PREVENCIJE ŠKOLSKOG NEUSPJEHA.....18
- PSIHOLOGIJA OVISNOSTI U INTERDISCIPLINARNOM KONTEKSTU BORBE PROTIV OVISNOSTI (KNJIGA).....19

POSTER PREZENTACIJE

- **PRIKAZ SLUČAJA PACIJENTA OVISNOG O ALKOHOLU NA PROGRAMU KRONIČNE HEMODIJALIZE.....21**

USMENA IZLAGANJA

ZBRINJAVANJE NEOPIJATSKIH OVISNOSTI U IZVANBOLNIČKOJ HMP

Branka Bardak

Zavod za hitnu medicinu BPŽ

ključne riječi: neopijatske ovisnosti, HMS, intervencije

kontakt: bardakb18@gmail.com

Cilj rada je prikazati pristup hitne medicine rješavanju hitnih stanja kod neopijatskih ovisnika kao i probleme s kojima se u svom radu s takvim pacijentima izvanbolnička hitna medicina naše županije susreće.

Za razliku od velikih urbanih sredina gdje je još uvijek prisutan znatan broj intervencija HMS zbog predoziranja opijatskih ovisnika, kod nas se najčešće radi o sporadičnim događajima tog tipa. Najveći broj poziva i intervencija u srednjoj i starijoj životnoj dobi se odnosi na ovisnost o alkoholu dok je kod mlađih osoba uz akutne intoksikacije alkoholom najčešće stanje intoksikacija nekom od nepoznatih supstanci ili tegobe koje nastaju kao trajne posljedice korištenja takvih supstanci u mlađoj životnoj dobi. Intervencije HMS kod tih pacijenata se odnose na stanja koja neposredno ugrožavaju život, ali se nerijetko susreću i sa problemima socijalne problematike, sukobima unutar obitelji kao i kaznenim djelima. U svom radu djelatnici stoga najčešće surađuju sa MUP-om te Centrom za socijalnu skrb. Specifično za hitnu medicinu je da ona rješava trenutno nastala akutna stanja. Nakon rješavanja akutnog stanja nerijetko izostaje kontakt od strane pacijenta sa izabranim liječnikom obiteljske medicine te se akutizacije kod određenog broja pacijenata učestalo događaju. Nerijetko se susrećemo i sa neprihvatanjem problema koje pacijent ima od strane obitelji i prijatelja kao i sa osjećajem srama s kojim se članovi obitelji nose.

Zaključno se može reći da u izvanbolničkoj hitnoj medicini naše županije postoji porast broja pacijenata koji su neopijatski ovisnici te koji zbog prirode svoje bolesti zahtijevaju multidisciplinarni pristup. Osim njih, pacijentima postaju i članovi njihovih obitelji čime problem postaje još veći.

STAVOVI STUDENATA VELEUČILIŠTA U BJELOVARU O MARIHUANI

Zrinka Puharić, Mirna Žulec, Tatjana Badrov

Veleučilište u Bjelovaru, Bjelovar

ključne riječi: studenti, marihuana, znanje

kontakt: zpuharic@vub.hr

Uvod: Veleučilište u Bjelovaru izvodi tri preddiplomska stručna studija-mehatroniku, sestrinstvo i računarstvo i to redovnim i izvanrednim studentima. Svi smjerovi pripadaju Stem području i to tehničkim i biomedicinskim znanostima.

Cilj: Ispitati stavove studenata o marihuani

Ispitanici i metode: Anonimnom anketom dobrovoljno anketirati studente veleučilišta te napraviti razliku prema spolu, dobi, mjestu stanovanja i smjeru.

Rezultati: U istraživanju je sudjelovalo 300 studenata, većina ispitanika je u dobnoj skupini 26-30 godina. Prema spolu i mjestu stanovanja su ravnomjerno raspoređeni. 66,11% nikad nije konzumiralo marihuanu, 27,24% je probalo barem jednom, a redovito je konzumira 6,64% studenata. Marihuanu češće konzumiraju muškarci od žena, muškarci iz urbanih područja, mlađe životne dobi i tehničkog smjera studija. Početak konzumiranja je prosječno sa 15,5 godina. Logističkom regresijom istraženo, muškarci imaju 1.8 x veću šansu da postanu konzumenti, muškarci iz tehničkog smjera studija u odnosu na biomedicinski smjer 2.7 x veću šansu, muškarci iz urbanih naselja 1.5 x veću šansu kao i ispitanici mlađe dobne skupine (ispod 25 godina).

Zaključak: Istraživanje pokazuje da su konzumenti marihuane češće muškarci, a prosječna dob uzimanja je početak srednjoškolskog obrazovanja. Stoga bi preventivne javnozdravstvene programe trebalo provoditi već u višim razredima osnovne škole, osobito prema rizičnoj populaciji.

NOVE PSIHOAKTIVNE TVARI- JESU LI JOŠ UVIJEK OZBILJNA PRIJETNJA?

Jadranka Hübler, Irena Rojnić Palavra, Davor Bodor

Psihijatrijska bolnica "Sv. Ivan", Zagreb

ključne riječi: nove psihoaktivne tvari, sintetski kanabinoidi, kratom, internetska prodaja

kontakt: jadranka.hibler@gmail.com

Zadnjih deset godina susrećemo se s fenomenom novih psihoaktivnih tvari. Problemi i nejasnoće susreću se već od samog nazivlja, preko klasifikacija do praćenja pojavnosti. Nove psihoaktivne tvari (NPT) čini široka skupina različitih kemijskih spojeva koji su proizvedeni s ciljem oponašanja učinka 'klasičnih' droga na način da se izbjegne međunarodna kontrola. U istu skupinu ubrajamo i brojne psihoaktivne biljke koje danas nalaze značajnije mjesto na tržištu droga. Pojava NPT usko je povezana s globalizacijskim procesima, tehnološkim napretkom, ali i promjenama na nezakonitom tržištu droga, koje je otvorilo prostor za potražnju za novim drogama. I zdravstvene djelatnike i opću javnost zabrinjavaju štetne posljedice uporabe ovih sredstava, u rasponu od intoksikacija do smrtnih ishoda. Suočavamo se i sa činjenicom uporabe kod mlađih dobnih skupina, odnosno školske djece.

Prema Europskom izvješću o drogama, do kraja 2017. godine nadležna su tijela na europskom kontinentu nadzirala više od 670 novih spojeva, i to uglavnom novih tvari iz podskupina sintetskih kanabinoida i katinona. Zadnje dvije godine bilježi se usporavanje ritma pojavljivanja novih spojeva, što može biti razlog za optimizam, no zabrinjava pojava novih sintetskih opioda (fentanila) i novih benzodiazepina.

U Republici Hrvatskoj dosad je otkriveno više od 105 novih psihoaktivnih tvari. Prema ESPAD istraživanju za 2015. godinu, pozitivan odgovor o uzimanju novih droga dalo je 7,0 % učenika u dobi od 15 do 16 godina.

U ovom izlaganju osvrnut ćemo se na probleme povezane s novim psihoaktivnim tvarima i izazove s kojima se susrećemo u radu s pacijentima kod kojih su se manifestirale štetne posljedice tih tvari.

SOCIJALNA PODRŠKA, LIČNOST I ALKOHOLIZAM

Nada Blagojević-Damašek

Klinika za psihijatriju, KBC Osijek

ključne riječ: alkoholizam, lokus, ličnost

kontakt: damasek.nada@kbco.hr

Ovisnost o alkoholu je kronična recidivirajuća bolest progresivnog tijeka sa teškim zdravstvenim, obiteljskim, radnim i socijalnim posljedicama. Završava s predvidljivo negativnim ishodom ako se ne liječi.

Za liječenje se važnim čini socijalna podrška, stupanj uvida u problem, motivacija za promjenom ponašanja, percepcija osobne kompetentnosti i lokus kontrole ponašanja.

Cilj istraživanja bio je ispitati povezanost osobina ličnosti i socijalne podrške sa trajanjem apstinencije od alkohola i ispitati njihov doprinos u objašnjenju trajanja apstinencije od alkohola.

Rezultati dobiveni u ovom istraživanju odnose se na prepoznavanje lokusa kontrole i socijalne podrške kao odrednice koje su bitne za održavanje apstinencije od alkohola. Rezultati mogu poslužiti boljem planiranju liječenja ovisnika o alkoholu i osmišljavanju programa za mlade u kojima bi se poticalo stvaranje kvalitetnih vršnjačkih prijateljskih odnosa koji ne podržavaju konzumaciju alkohola.

OVISNOST O INTERNETU STUDENATA SVEUČILIŠTA U OSIJEKU

doc. dr. sc. Ivan Miškulin, prof. dr. sc. Maja Miškulin

Medicinski fakultet Osijek

ključne riječi: ovisnost o Internetu, studenti, rizični čimbenici, Osijek, Hrvatska

kontakt: ivan.miskulin@mefos.hr

Cilj istraživanja: Ciljevi ovog istraživanja bili su utvrditi prevalenciju ovisnosti o Internetu među studentima Sveučilišta u Osijeku te istražiti međuodnos između spola i utvrđene ovisnosti kao i glavne razloge za uporabu Interneta u promatranoj populaciji.

Metode: Ovo presječno istraživanje provedeno je uz pomoć validiranog, anonimnog anketnog upitnika koji je sadržavao sociodemografska pitanja te Youngov test za ovisnost o Internetu. Ispitanici su samostalno popunjavali upitnik, a istraživanje je obuhvatilo reprezentativan uzorak studenata sa svih fakulteta Sveučilišta.

Rezultati: Istraživanje je obuhvatilo ukupno 730 studenata, prosječne dobi od 21 godine (raspon 19-44 godina), 34,4% muškaraca i 75,6% žena. Glavni razlozi korištenja Interneta bili su učenje i fakultetske obveze (26,4%), društveno umrežavanje i zabava (71,7%) i on-line igre (1,9%). Ovisnost o Internetu utvrđena je kod 41,9% studenata pri čemu je 79,8% imalo blagu, 19,9% umjerenu, a 0,3% tešku ovisnost o Internetu. Ovisnost o Internetu bila je učestalija kod studenata (51,1%) nego kod studentica (38,9%) (χ^2 -test, $p=0,005$). Ovisnost o Internetu utvrđena je kod 17,3% studenata čiji je glavni razlog upotrebe Interneta bilo učenje i fakultetske obveze, kod 79,4% studenata čiji je glavni razlog za korištenje Interneta bilo društveno umrežavanje i zabava, te kod 3,3% studenata čiji su glavni razlog korištenja Interneta bile on-line igre (χ^2 -test, $p<0,001$).

Zaključak: Ovisnost o Internetu vrlo je učestala u promatranoj populaciji te kao takva predstavlja važan javnozdravstveni izazov. Društveno umrežavanje i zabava kao razlozi korištenja Interneta predstavljaju značajne čimbenike rizika za razvoj ovisnosti o Internetu u ispitivanoj studentskoj populaciji.

STARA OVISNOST- NOVE MOGUĆNOSTI LIJEČENJA: DNEVNA BOLNICA ZA OVISNOST O DUHANU PSIHIJATRIJSKE BOLNICE SV. IVAN

*Rojnić Palavra I, Rakić A, Hübler J, Krčelić R, Vutmeji K,
Matić H, Bodor D*

Psihijatrijska bolnica Sveti Ivan, Zagreb

ključne riječi: duhan, ovisnost, liječenje, dnevna bolnica, ljekovitost grupe

kontakt: irojnicpalavra@gmail.com

Epidemija pušenja duhana jedna je od najvećih javnozdravstvenih prijetnji s kojima je čovječanstvo ikada bilo suočeno. Pušenje se smatra vodećim uzrokom smrtnosti u svijetu koji bi se mogao prevenirati, uz povišeni krvni tlak i pretilost. Svjetska zdravstvena organizacija procjenjuje kako duhan svake godine ubije oko šest milijuna ljudi, odnosno, jednu osobu svakih šest sekundi. Uz brojne somatske bolesti koje su usko povezane s pušenjem, psihički komorbiditet, pušenje u trudnoći i pasivno pušenje dodatne su teme od općeg interesa.

Iako više od trećine naše odrasle populacije puši, što ovu ovisnost svrstava u sam vrh medicinsko-psihijatrijske problematike, pušenje se nerijetko banalizira i marginalizira, no koliko je teško prestati pušiti zna vjerojatno svaki pušač. Dosadašnje aktivnosti na području liječenja ovisnosti o duhanu bile su diskontinuirane i nesustavne te prepuštene entuzijazmu pojedinca ili kolektiva.

Uključivanje u program naše dnevne bolnice slijedi nakon indikacijskog razgovora. Dnevna bolnica koncipirana je na način da bolesnike u zatvorenim grupama priprema za prestanak pušenja, te ih se prati u trenutku prestanka i uspostave rane apstinencije, u ukupnom trajanju od četiri tjedna. Po završetku programa predviđaju se redovite grupe podrške u unaprijed definiranim intervalima. Aktivnosti dnevne bolnice su: psihoedukacija (predavanja, radionice, vježbe), grupni psihoterapijski rad, grupe podrške sa starijim apstinentima, individualni razgovori sa terapeutom, uključenje obitelji u proces uspostave i održavanja apstinencije, tehnike relaksacije – progresivna mišićna relaksacija, socioterapijske aktivnosti (izleti, sportske aktivnosti, kreativne radionice, filmovi), aktivnosti terapijske zajednice, farmakoterapijski suport,

6. brodski simpozij o alkoholizmu i modernim ovisnostima

vađenje rutinskih laboratorijskih pretraga, mjerenje razine karboksihemoglobina i ugljičnog monoksida u izdahnutom zraku, aktivnosti evaluacije programa i dr. prema potrebi.

BIHEVIORALNE OVISNOSTI- SLIČNOSTI I RAZLIKE S DRUGIM VRSTAMA OVISNOSTI

Dunja Degmečić

MF Osijek, KBC Osijek

ključne riječi: ovisnosti, bihevioralne ovisnosti

kontakt: ddegmecic@gmail.com

Bihevioralne ovisnosti, odnosno ovisnosti o ponašanju nazivaju se i „nove ovisnosti“. Pojam „ovisnost“ povijesno je povezan s patološkom uporabom psihoaktivnih tvari, no razvoj neuroznanstvenih istraživanja tijekom posljednjih nekoliko desetljeća promijenio je naše razumijevanje ovog područja. Postalo je jasno da su različita ponašanja, koja opetovano pojačavaju sustav nagrade i motivacije, također važan segment ove bolesti. Naime, svaka aktivnost koja djeluje nagrađujuće ili stimulirajuće na osobu može dovesti do razvoja ovisnosti. Promjena bilo kojeg oblika ponašanja iz navike u kompulzivno ponašanje može se smatrati ovisnošću. Dakle, za pojavu ovisnosti nije potrebna određena psihoaktivna tvar nego skup pozitivnih iskustava koje osoba razvija, a koja se mogu jednako razvijati i kod određenih oblika ponašanja i kod unosa psihoaktivnih tvari.

Postoji mnogo dokaza da se ovisnosti o psihoaktivnim tvarima i bihevioralne ovisnosti preklapaju na više područja, uključujući komorbiditet, tijek bolesti, genetičku i neurobiološku podlogu, simptomatologiju (žudnja, sindrom sustezanja), razvoj tolerancije i mogućnosti liječenja.

Razvoj tehnologije i društva dovodi do sve više podražaja i mogućnosti koji, kako možemo vidjeti iz svega navedenog, mogu dovesti do razvoja patološkog ponašanja. Upravo zbog toga je područje bihevioralnih ovisnosti je iznimno osjetljivo jer je potrebno prepoznati granicu između odabranog načina života, patološkog i ovisničkog ponašanja. Važno je razviti standardizirane dijagnostičke kriterije kako bi na vrijeme prepoznali razvoj patološkog ponašanja, te samim time izbjegli nepotrebno stigmatiziranje i patologiziranje pojedinca.

Zbog prethodno navedenih specifičnosti područje bihevioralnih ovisnosti tema je mnogih debata.

NEŠTO ZA NIŠTA

Ante Bagarić

KB Vrapče, Zagreb

ključne riječi: Ovisnost, kockanje, žudnja

kontakt: ante.bagaric@yahoo.com

Ovisnost o kockanju se na prvi pogled značajno razlikuje od ovisnosti povezanih s uzimanjem psihoaktivnih tvari. Kockari ne unose ništa u tijelo i nema tipičnih ovisničkih fenomena kao što su intoksikacija, tolerancija, delirij, psihoorganski sindrom. Čak su i apstinencijske smetnje kockara vrlo različite od onih koje se nalaze kod ovisnika o alkoholu ili drogama. Ipak žudnja koja je ključni ovisnički fenomen gotovo je jednaka kod ovisnika o alkoholu, drogama, kockanju i internetu. Dakle, ovisnost o kockanju jeste sigurno prava ovisnost. Opisujući naša klinička iskustva pokušavamo dati odgovor na važne kliničke i psihodinamske aspekte ovisnosti.

U ovom radu je poseban fokus na obrambenom mehanizmu – projektivnoj identifikaciji koja ima dosta specifičnosti kod ovisnika o kockanju.

ULOGA OBITELJSKOG ODGOJA U PREVENCIJI OVISNOSTI

Senka Gabud Gjurčević, Ante Cvitković

Zavod za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije, Slavonski Brod

ključne riječi: obitelj, odgoj, prevencija ovisnosti

kontakt: senka.gabud.gjurcevic@gmail.com

Obitelj i obiteljski odnosi predstavljaju važan faktor u prevenciji ovisnosti, a disfunkcionalnost i patologija obitelji povećavaju rizik za nastanak ovisnosti. Disfunkcionalnost obitelji česta je u anamnezi ovisnika što potvrđuju višegodišnja istraživanja kojima je bio cilj poboljšati prevenciju ovisnosti (NIDA, Cire B, 2002.)

U literaturi se spominje nekoliko vrsta rizičnih obitelji za razvoj ovisnosti kod djece. Prezaštitničke obitelji koje mogu biti posesivne i simbiotske ili autoritarne i pretjerano kontrolirajuće. Preliberalne obitelji u kojima nema jasnih granica, a djeca je sve dopušteno. Razorene obitelji i obitelji s teškim poremećajima obiteljskih odnosa.

Nesređeni obiteljski odnosi, nedostatak veza roditelj-dijete i nedostatak odgoja neki su od rizičnih čimbenika za razvoj ovisnosti vezanih uz obitelj. Zaštitni čimbenici vezani uz obitelj uključuju čvrste i pozitivne obiteljske veze, jasna pravila ponašanja, uključenost roditelja u život i aktivnosti njihove djece.

U prevenciji razvoja ovisnosti važna je uloga obitelji u smislu odgoja s jasno određenim granicama, odnosa roditelj-dijete utemeljenog na bezuvjetnoj ljubavi, te obiteljske atmosfere koja razvija samopoštovanje djece i u kojoj se djeca osjećaju sigurno, zadovoljno i sretno.

KAKO FACEBOOK HRANI EGO?

Ljiljana Lukačević

Opća bolnica Nova Gradiška

ključne riječi: društvene mreže, mehanizmi stvaranja ovisnosti

kontakt: ngpozitiva@gmail.com

Cilj predavanja „Kako Facebook hrani Ego?“ je objasniti bio-psiho-socijalni model stvaranja ovisnosti o ovoj društvenoj mreži, te objasniti kako Facebook zadovoljava narcizam i egzibicionizam, potrebu za uspoređivanjem i pripadanjem, kako pruža osjećaj solidarnosti i humanosti i priliku da predstavimo željenu sliku sebe. Bit će prikazani rezultati istraživanja iz ovog područja i psihološki profili korisnika ove društvene mreže, sukladno sadržaju njihovih objava na Facebooku. Predavanje će zaključno ponuditi i efikasne mehanizme odvikavanja od potrebe za hranjenjem Ega putem Facebooka te savjete za zrelo korištenje ove socijalne mreže i izlazak iz virtualnog puberteta.

PROGRAM PREVENCIJE ŠKOLSKOG NEUSPJEHA

Lucija Brnić

Gimnazija Matija Mesić, Slavonski Brod

ključne riječi: primjer vlastitog školskog programa prevencije

kontakt:lucija.brnic@skole.hr

Opći cilj: Poboljšati školski uspjeh učenika i njihovo zadovoljstvo školom

Specifični ciljevi:

1. Razviti unutarnju motivaciju za učenje
2. Unaprijediti i štititi zdravlje mladih
3. Smanjiti interes učenika za uzimanje sredstava ovisnosti

Najvažnije polazište za program su rezultati istraživanja Zavoda za javno zdravstvo BPŽ kojim je potvrđena značajna korelacija između pojavnosti rizičnih ponašanja učenika s njegovim školskim uspjehom.

Polazeći od procjene stanja i potreba razrađen je sveobuhvatan program rada s učenicima, nastavnicima i roditeljima kroz školsku godinu.

Evaluacijom procesa i učinka utvrđeno je da su sve poduzete mjere učinkovite po svim statističkim pokazateljima: smanjen je broj negativno ocijenjenih učenika i povećana je srednja ocjena, smanjen je broj neopravdanih izostanaka.

Zaključak: procijenjeno je da su programske mjere pozitivno utjecale i na kvalitetu nastavnog rada, na poboljšanje međusobnih odnosa, komunikacije i suradnje svih aktera odgojno-obrazovnog rada .

PSIHOLOGIJA OVISNOSTI U INTERDISCIPLINANOM KONTEKSTU BORBE PROTIV OVISNOSTI (KNJIGA)

Siniša Brlas

Zavod za javno zdravstvo "Sveti Rok" Virovitičko-podravske županije,
Virovitica

ključne riječi: ovisnost, psihologija ovisnosti, knjiga

kontakt: sinisa.brlas@vt.t-com.hr

Ovdje se predstavlja knjiga „Psihologija ovisnosti u interdisciplinarnom kontekstu borbe protiv ovisnosti”.

Knjiga je svojevrsna kompilacija ranijih publikacija autora profesora psihologije Siniše Brlasa koje afirmiraju psihologiju ovisnosti kao relativno novo područje primijenjene psihologije. U potpunosti je novim spoznajama o važnosti interdisciplinarnog pristupa u borbi protiv ovisnosti i njome se psihologija još snažnije pozicionira kao jedna od najvažnijih pomagačkih struka u području prevencije ovisnosti i tretmana ovisnika.

Podijeljena je u dvanaest poglavlja. U prvim poglavljima govori se o mjestu i ulozi psihologije i psihologa u kontekstu borbe protiv ovisnosti, slijede poglavlja o psihološkoj i biološkoj osnovi ovisnosti, psihologiji u prevenciji ovisnosti, psihološkim pristupima ovisnosti (psihoedukaciji, savjetodavnom radu s ovisnicima i tretmanu ovisnika), komunikaciji s ovisnicima te poglavlja koja govore o evaluaciji i superviziji rada psihologa. U prilogima se nalaze instrumenti za rad psihologa i ostalih stručnjaka (o samoprocjeni i evaluaciji rada s klijentima te primjeri testova informiranosti za klijente). Na kraju su popis literature, bilješka o autoru i izvaci iz stručnih recenzija.

Također, knjiga pokazuje kako je važna interdisciplinarna suradnja u stručnim timovima u resorima u kojima se skrbi o prevenciji ovisnosti i tretmanu ovisnika. Knjiga je nastala u okviru projekta „Zajedno snažniji u borbi protiv ovisnosti“ kojega je financiralo Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske, a u 2017. i 2018. godini provodio Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok” Virovitičko-podravske županije.

Izdavač i godina izdanja: Zavod za javno zdravstvo „Sveti Rok” Virovitičko-podravske županije, 2018.

Autor: Siniša Brlas, prof.

Stručni recenzenti: prof. dr. sc. Josip Burušić, doc. dr. sc. Marlena Plavšić, Berta Bacinger Klobučarić, prof.

POSTER PREZENTACIJE

PRIKAZ SLUČAJA PACIJENTA OVISNOG O ALKOHOLU NA PROGRAMU KRONIČNE HEMODIJALIZE

Đorđe Pojatić¹, Dunja Degmečić^{2,3}

¹Opća županijska bolnica Vinkovci, ²Medicinski Fakultet Osijek, Sveučilište J.J. Strossmayera, Osijek, ³Klinika za Psihijatriju, Medicinskog Fakulteta u Osijeku

ključne riječi: alkoholizam, hemodijaliza, jetrena lezija

kontakt: djolepojatic@gmail.com

Cilj ovog prikaza slučaja je prikazati dugoročne tjelesne komplikacije posljedično višegodišnjoj konzumaciji alkohola. Pacijent B.P., rođen 1942.g., započinje program hemodijalize zbog terminalne faze bubrežnog zatajenja dijabetičke etiologije 2003.g. Pacijent je bez poznatog psihijatrijskog herediteta, u neskladnoj maritalnoj zajednici, postignutog osnovnoškolskog obrazovanja. 2008.g. je hospitaliziran zbog krvarenja želučanog ulkusa kada se učinjenom obradom ustanovi jetrena lezija alkoholne etiologije i varikoziteti jednjaka 2. stupnja, a odbija predloženi pregled i obradu po psihijatru zbog alkoholizma. 2014.g. je hospitaliziran zbog reevaluacije potrebe za hemodijalizom, zbog poboljšanja bubrežne funkcije prekinut program hemodijalize. U 05/2017.g. započinje se ponovni nadomještaj bubrežne funkcije hemodijalizom, zabilježen je anamnestički podatak o konzumaciji jedne do dvije litre blagog alkoholnog pića dnevno (pivo). U 03/2018.g. pacijent na liječenje hemodijalizom dolazi somnolentan, etiliziran, lošeg općeg stanja. Laboratorijskom obradom utvrdi se portalna encefalopatija u sklopu dekompenzirane ciroze jetre uz visoke vrijednosti amonijaka i alkohola u krvi. Nakon uspješnog liječenja procesom hemodijalize i poboljšanja općeg stanja pacijent se uputi na konzilijarni pregled psihijatra. Prema nalazu psihijatra iz 03/2018.g. pacijent je sniženog osnovnog raspoloženja, depresivne obrade realiteta, sniženih voljno-nagonskih dinamizama uz verbalizaciju potrebe za konzumacijom umjerenih količina alkohola. Liječenju po psihijatru tada opetovano nije sklon. Pacijent i dalje nastavlja povremenu konzumaciju alkohola uz anamnestički podatak o redukciji alkohola, povremeno i apstinenciji zbog kontrole unosa tekućine što od njega zahtijeva program liječenja hemodijalizom. U navedenom prikazu slučaja pacijent je preostalim

6. brodski simpozij o alkoholizmu i modernim ovisnostima

kognitivnim kapacitetima smanjio pa i povremeno prekinuo konzumaciju alkohola budući da je ista zbog oštećene funkcije bubrega postala mnogo štetnije no ranije.